

SAOPŠTENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR I

SARAJEVO, 24.08.2012.

BROJ/ NUMBER 3

INDEKSI IZVOZNIH I UVOZNIH CIJENA BiH DRUGI KVARTAL 2012.

Export and import price indices of BiH second quarter of 2012

Prema privremenim podacima za drugi kvartal 2012. godine možemo primijetiti da je došlo do porasta izvoznih cijena u iznosu od 9,1% u odnosu na period januar - decembar 2011.godine.

Posmatrajući područja Klasifikacije djelatnosti BiH, možemo uočiti da je došlo do porasta izvoznih cijena u području „Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov“ u iznosu od 14,4%, „Vađenje ruda i kamena“ u iznosu od 5,7% i „Prerađivačka industrija“ u iznosu od 9%.

Prema privremenim podacima za drugi kvartal 2012. godine možemo primijetiti da je došlo do porasta uvoznih cijena u iznosu od 12,5% u odnosu na period januar - decembar 2011.godine.

Posmatrajući područja Klasifikacije djelatnosti BiH, možemo uočiti da je došlo do porasta uvoznih cijena u području „Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov“ u iznosu od 21,4%, „Vađenje ruda i kamena“ u iznosu od 36,5% i „Prerađivačka industrija“ u iznosu od 9%.

According to the provisional data for the second quarter of 2012, we have noted that there was an increase in export prices for 9.1% comparing the period January - December 2011.

Regarding the NACE divisions we can see that there has been an increase in export prices in the "Agriculture, forestry and fishing" for 14.4%, "Mining and quarrying" for 5.7%, and "Manufacturing" for 9%.

According to the provisional data for the second quarter of 2012, we have noted that there was increase in import prices for 12.5% comparing the period January-December 2011.

Regarding the NACE divisions we can see that there has been an increase in import prices in the "Agriculture, forestry and fishing" for 21.4%, "Mining and quarrying" for 36.5%, and "Manufacturing" for 9%.

INDEKSI IZVOZNIH I UVOZNIH CIJENA PREMA PODRUČJIMA I OBLASTIMA KD
EXPORT AND IMPORT PRICE INDICES ACCORDING TO NACE Rev.2

Kurs USD za period 04-06. 2012. godine: 1.5241 KM za 1 USD

Kurs USD za period 01-12. 2011. godine: 1.4062 KM za 1 USD

2010=100

KD/NACE	IZVOZ/EXPORTS		UVOZ/IMPORTS	
	IV-VI 2012 I - XII 2011		IV-VI 2012 I - XII 2011	
	KM	USD	KM	USD
UKUPNO / TOTAL	109,1	105,7	112,5	109,0
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBOLOV AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING	114,4	110,5	121,4	117,4
A 01 Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima Crop and animal production, hunting and related service activities	124,6	120,1	122,3	118,4
A 02 Šumarstvo i sječa drva (iskorištavanje šuma) Forestry and logging	109,2	105,8	89,8	86,4
A 03 Ribolov i akvakultura Fishing and aquaculture	116,9	112,3	89,6	86,0
B VAĐENJE RUDA I KAMENA / MINING AND QUARRYING	105,7	102,4	136,5	132,5
B 05 Vađenje uglja i lignita Mining of coal and lignite	112,7	109,3	101,8	98,7
B 06 Vađenje sirove nafte i prirodnog plina Extraction of crude petroleum and natural gas	-	-	153,8	149,5
B 07 Vađenje metalnih ruda Mining of metal ores	107,0	104,2	78,5	75,0
B 08 Vađenje ostalih ruda i kamena Other mining and quarrying	93,5	89,9	108,3	104,4
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA / MANUFACTURING	109,0	105,6	109,0	105,5
C 10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda Manufacture of food products	114,4	111,1	110,7	107,1
C 11 Proizvodnja pica/ Manufacture of beverages	103,0	99,9	103,8	100,7
C 12 Proizvodnja duhanskih proizvoda Manufacture of tobacco products	116,3	113,1	100,8	97,5
C 13 Proizvodnja tekstila/ Manufacture of textiles	120,1	116,2	108,3	104,6
C 14 Proizvodnja odjeće / Manufacture of wearing apparel	113,8	110,1	108,5	104,7
C 15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda Manufacture of leather and related products	120,8	116,4	107,8	103,6
C 16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	103,2	100,1	110,6	107,2
C 17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira Manufacture of paper and paper products	97,6	94,5	101,2	98,0
C 18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa Printing and reproduction of recorded media	130,3	127,0	114,0	111,0
C 19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda Manufacture of coke and refined petroleum products	123,7	120,5	138,1	133,9
C 20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda Manufacture of chemicals and chemical products	115,4	111,5	110,4	106,9
C 21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	97,3	94,9	111,7	108,0
C 22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa Manufacture of rubber and plastic products	97,9	95,1	106,2	102,9
C 23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda Manufacture of other non-metallic mineral products	92,0	88,9	102,6	99,7
C 24 Proizvodnja baznih metala Manufacture of basic metals	105,7	102,3	106,2	102,9
C 25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	115,8	111,8	107,9	104,5
C 26 Proizvodnja računara te elektronskih i optičkih proizvoda Manufacture of computer, electronic and optical products	103,4	101,8	110,1	106,8
C 27 Proizvodnja električne opreme Manufacture of electrical equipment	107,2	103,7	101,3	98,3
C 28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n. Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	98,8	95,8	103,5	100,2
C 29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	110,6	107,2	101,5	98,4
C 30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava Manufacture of other transport equipment	84,1	81,9	109,7	106,6
C 31 Proizvodnja namještaja/ Manufacture of furniture	104,6	101,2	106,4	103,3
C 32 Ostala prerađivačka industrija/ Other manufacturing	95,5	91,9	98,4	95,4

INDEKSI IZVOZNIH I UVOZNIH CIJENA PREMA SEKTORIMA SMTK
EXPORT AND IMPORT PRICE INDICES ACCORDING TO SITC SECTIONS

Kurs USD za period 04-06. 2012. godine: 1.5241 KM za 1 USD

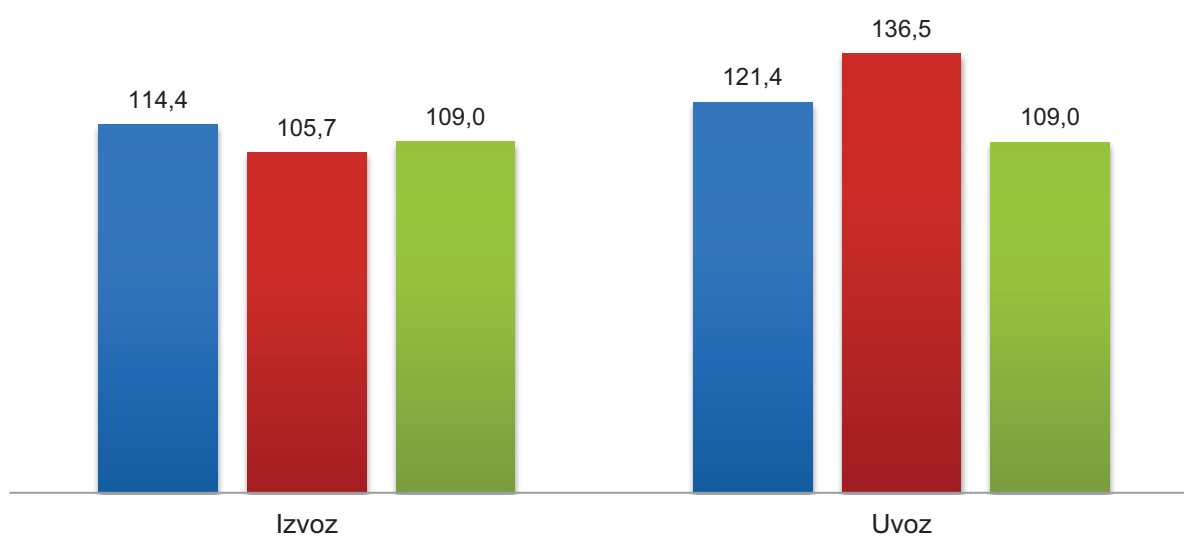
Kurs USD za period 01-12. 2011. godine: 1.4062 KM za 1 USD

2010=100

SMTK/SITC	IZVOZ/EXPORTS		UVOZ/IMPORTS	
	IV-VI 2012 I - XII 2011		IV-VI 2012 I - XII 2011	
	KM	USD	KM	USD
0 Hrana i žive životinje Food and live animals	112,0	108,4	113,9	110,3
1 Pića i duhan Beverages and tobacco	106,7	103,5	101,5	98,4
2 Sirove materije, osim goriva Crude materials, except fuels	106,8	103,7	109,0	105,4
3 Mineralna goriva i maziva Mineral fuels and lubricants	122,9	119,7	137,5	133,5
4 Životinjska i biljna ulja i masti Animal and vegetable oils and fats	131,0	128,1	119,3	115,2
5 Hemijski proizvodi Chemicals	111,2	107,7	109,7	106,1
6 Proizvodi svrstani po materijalu Manufactured goods classified chiefly by material	108,4	104,8	106,6	103,2
7 Mašine i transportni uređaji Machinery and transport equipment	103,7	100,4	103,1	100,0
8 Razni gotovi proizvodi Miscellaneous manufactured articles	107,3	103,8	102,8	99,5

Indeksi izvoznih i uvoznih cijena po područjima KD
(drugi kvartal 2012.godine)

■ Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov
■ Vađenje ruda i kamena
■ Prerađivačka industrija

Metodološka objašnjenja

Izvori i metode prikupljanja podataka

Izvor podataka za izračunavanje indeksa izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) su jedinstvene carinske isprave (JCI) koje Agencija za statistiku BiH preuzima od Uprave za indirektno oporezivanje radi mjesečne obrade podataka robne razmjene s inostranstvom.

Jedinica posmatranja u statistici robne razmjene s inostranstvom je svaka isporuka robe bilo na strani izvoza ili uvoza, ukoliko je homogena u pogledu vrste robe, zemlje porijekla/namjene, načina plaćanja i vremena prelaska carinske granice, te se za nju podnosi JCI. Unutar JCI-a, proizvodi se klasifikuju u skladu sa Carinskom tarifom BiH, koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom (CN) koja se koristi u Europskoj Uniji. Carinska tarifa BiH sadrži oko 10 000 proizvoda, pa je i za toliko slogova moguće izračunati indeks izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti). No, cijene (jedinične vrijednosti) na tako niskom stepenu agregiranosti podataka su analitičarima manje značajne, te je neophodno izračunati skupni indeks za određenu djelatnost ili privredu u cjelini.

Klasifikacije

U prikazivanju podataka po djelatnostima primijenjuje se klasifikacija djelatnosti KD koja je zasnovana na evropskoj klasifikaciji NACE, Rev. 2, koja je obavezna za zemlje članice Evropske unije.

Standardna međunarodna trgovačka klasifikacija - SMTK rev.4 donesena je od strane Organizacije Ujedinjenih naroda. Ova klasifikacija je preporučena za analize međunarodne trgovine. Ona sadrži 2.970 pozicija, 1.023 podgrupe, 262 grupe, 67 odsjeka i 10 sektora.

Obuhvat podataka

Iz obrade za izračunavanje indeksa izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) isključuju se slijedeći slogovi:

- 1) proizvodi koji nemaju podatak bilo za količinu, bilo za vrijednost ili koji se ne pojavljuju u nekom od posmatranih perioda,

Notes of methodology

Data source and methods for data collection

Data source for the calculation of export and import price indices (unit values) is Single Administrative Document (SAD) that the Agency for Statistics of BiH obtains from the Indirect Taxation Authority for the processing of data on international trade in goods of BiH on monthly bases.

Observation unit in the international trade in goods statistics is any delivery of goods, exported or imported, if it is homogeneous by product type, country of origin/destination, mode of payment and the time of border crossing, and for which SAD is submitted. Within the SAD, the products are classified according to Customs Tariff of BiH, which is in line with the Combined Nomenclature (CN) used in the European Union. The Customs Tariff of BiH comprises around 10 000 products, and thus for that number of records the export and import price indices (unit values) could be calculated. However, the prices (unit values) in such a low degree of data aggregation are less significant for the analysts, and it is necessary to calculate the group index for a particular activity or the economy as a whole.

Classifications

Classification NACE rev. 2 is used for presenting the data by activities.

Standard International Trade Classification - SITC rev.4 was adopted by the United Nations. This classification is recommended for the analysis of international trade in goods. It contains 2970 basic headings, 1023 subgroups, 262 groups, 67 divisions and 10 sections.

Data coverage

The following records are excluded from the process of calculation of the export and import price indices (unit values):

- 1) products without any information on the amount (whether of net mass or value) or which do not appear during some of the observation periods,

- 2) oni slogovi čiji je elementarni indeks vrijednosti izvan intervala (0.5,2), tj. intervala [0.5*medijan, 2*medijan], pri čemu je medijan izračunat prema CPA oblastima,
- 3) električna energija - jer se izračunavanje radi na neto masi, ne na dopunskoj jedinici mjere.

- 2) records whose elementary index value is outside the interval (0.5, 2), i.e. the interval [0.5* median, 2* median], where the median is calculated according to KD BiH (NACE rev.2) divisions,
- 3) electricity - because the calculation is conducted on the net mass, not the supplementary unit.

Izračunavanje indeksa

Indeksi se računaju prema Paasche formuli tj.

$$P_k(1Q,Y) = \frac{\sum_{\{cn8\}_k} val(cn8,1Q,Y)}{\sum_{\{cn8\}_k} \frac{val(cn8,1Q,Y)}{Ind(cn8,1Q,Y)}}$$

gdje su:

cn8 – proizvod prema CN klasifikaciji
Q – kvartal
Y – godina
Val – vrijednost

Ind – elementarni indeks koji se računa prema formuli:

Calculation of indices

The indices are calculated according to the Paasche formula, as follows:

where:

cn8 - the CN product classification
Q - quarter
Y - year
Val - value

Ind. - elementary index that is calculated by the formula:

$$Ind(cn8,1Q,Y) = \frac{unit_value(cn8,1Q,Y)}{unit_value(cn8,Y-1)}$$

(unit value – jedinična vrijednost za dati CN u datom kvartalu, date godine)

(unit value - the unit value for a given CN code in a given quarter, in a given year)

Konverzija valute

Službeni podaci o vrijednosti izvoza i uvoza koje obrađuje Agencija za statistiku BiH izraženi su u konvertibilnim markama. Radi uporedivosti izvoz i uvoz se izražava i u američkim dolarima. Podaci o ukupnoj vrijednosti izvoza/uvoza izraženi u konvertibilnim markama ne prikazuju istu dinamiku kretanja pojave kao podaci izraženi u američkim dolarima. Na ovu razliku utiče promjena kursa američkog dolara u odnosu na konvertibilnu marku prema kojem se vrši budžet.

Diseminacija podataka

Indeksi izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) izračunavaju se kvartalno iz podataka iskazanih u konvertibilnim markama i

Currency conversion

Official data on the value of export and import which are processed by the Agency for Statistics of BiH are expressed in KM. For the purpose of comparability, export and import are expressed in Euros and U.S. dollars as well. Data on the total value of export/import expressed in KM do not show the same dynamics of movement as the ones expressed in U.S. dollars. This difference is caused by the change of rate of the U.S. dollar in relation to KM by which the conversion is conducted.

Data dissemination

Export and import price indices (unit values) are calculated quarterly from the data expressed in KM, euros and U.S. dollars and in comparison to

američkim dolarima i to u odnosu na prethodnu godinu, a svi ostali indeksi izračunavaju se iz njih. Indeksi se prate i objavljuju po oblastima CPA i po sektorima SMTK. Godišnji indeksi predstavljaju aritmetički prosjek kvartalnih indeksa. Podaci su raspoloživi na Internetu, web site: www.bhas.ba

Podatke u ovom saopštenju treba smatrati privremenima jer se primijenjena metoda obračuna, dalje provjerava i usavršava.

Skraćenice

EU – Evropska unija
EUROSTAT – Statistički ured EU
BiH – Bosna i Hercegovina
KM – Konvertibilna marka
USD – Američki dolar
KD – Klasifikacija djelatnosti BiH
SMTK – Standardna međunarodna trgovačka klasifikacija
NACE - Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU
CN – Kombinovana nomenklatura
JCI – Jedinствена carinska isprava

Znakovi

- nema pojave
... ne raspolaze se podatkom
0 podatak manji od 0,5 upotrebljene mjerne jedinice

the previous year, while all other indices are calculated from them. Indices are monitored and published according to NACE rev. 2 divisions and SITC rev. 4 sections. Annual indices represent the arithmetic average of quarterly indices.

The data are available on the Internet, web site: www.bhas.ba

Please note that the used method is being further tested and improved.

ABBREVIATIONS

BiH – Bosnia and Herzegovina
EFTA – European Free Trade Association
EU – European Union
EUROSTAT – Statistical office of the EU
KM – Convertible mark (BiH currency)
MIG – Main Industrial Groupings
NACE – Statistical classification of economic activities in the EU
SITC – Standard International Trade Classification
UN – United Nations
USD – United States Dollar

SYMBOLS

- no occurrence
... data not available
0 value less than 0,5 of the measure used

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara direktor Zdenko Milinović
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Saopštenje priredili: Goran Slatinšek, Adisa Maljanović i Amra Halilović-Hasić
Prepared by: Goran Slatinšek, Adisa Maljanović i Amra Halilović-Hasić

Lektor: Amra Kapetanović
Language Editor: Amra Kapetanović

Štampa: 150 primjeraka
150 copies printed

Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
